

Fremsat den 8. februar 2023 af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om folketingsvalg i Grønland og lov om valg til Folketinget

(Bopælsregistrering i Danmark og Grønland af personer, der af Grønlands Selvstyre eller den danske stat er beordret til tjeneste uden for riget, optagelse på folketingsvalglisterne i Danmark og Grønland m.v.)

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 702 af 23. maj 2022, foretages følgende ændringer:

- I § 24, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:
»Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget.«
- I § 24, stk. 6, 1. pkt., og § 24, stk. 9, 1. pkt., ændres »opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab« til: »opfylder betingelserne for at indgå ægteskab«.
- I § 60, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:
»§ 24, stk. 5 og 6, som ikke i medfør af 1. pkt. er sat i kraft for Grønland, kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.«

§ 2

I lov om folketingsvalg i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 2241 af 25. november 2021, foretages følgende ændringer:

- I § 3 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:
»Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med disse personer, anses for at have fast bopæl i riget. Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med disse personer.«
Stk. 1 og 2 bliver herefter stk. 2 og 3.

2. I § 3, stk. 1, der bliver stk. 2, indsættes efter »anses«:
»ligeledes«.

3. I § 3, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »jf. stk. 1« til: »jf. stk. 1 og 2«.

4. I § 14 ændres »Nuuk (Godthåb) Kommune« til: »Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune)«.

5. I § 15, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »der er omfattet af § 3,«: »som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst,«.

6. I § 15, stk. 2, 1. pkt., § 16, stk. 3, 2. pkt., og § 18, stk. 3, 1. pkt., ændres »Nuuk Kommune« til: »Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune)«.

7. I § 15, stk. 2, 2. pkt., ændres »Grønlands Hjemmestyrers Skattedirektorat« til: »Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse)«.

8. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Vælgere, der er omfattet af § 3, stk. 1, 1. pkt., eller § 3, stk. 3, jf. § 3 stk. 1, 1. pkt., og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) i en kommune i Danmark, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Grønland, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning om optagelse skal indgives til kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.

Stk. 4. Har en vælger omfattet af stk. 3 sidst været bopælsregistreret i områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal vælgeren efter anmodning optages på valglisten i Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune). Anmodning om optagelse skal indgives til folkeregisteret i Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse) og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 5-7.

9. I § 15, *stk. 3*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter »Anmodningen«: »efter *stk. 1-4*«.

10. I § 26, *stk. 3*, indsættes som *3. og 4. pkt.*:

»Ingen kan samtidig være kandidat i Grønland og i den øvrige del af riget. Valg af en kandidat, der har handlet i strid med 1.-3. pkt., er ugyldigt.«

§ 3

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes som *2. pkt.*:

»Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget.«

2. I § 2, *stk. 4, nr. 2*, og § 96 a, *stk. 5, nr. 2*, udgår: »eller registreret partnerskab«.

3. § 16, *stk. 1, 2. pkt.*, ophæves.

4. Efter § 16 indsættes:

»§ 16 a. Vælgere, der er omfattet af § 2, *stk. 1, 1. pkt.*, eller § 2, *stk. 4*, jf. § 2, *stk. 1, 1. pkt.*, og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er folkeregistreret på Færøerne eller bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) i Grønland, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning skal indgives til kommunalbestyrelsen på en formular, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren, og indeholde

erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Danmark.

Stk. 2. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en vælger er omfattet af *stk. 1*, kan vælgeren kun optages på valglisten, såfremt Valgnævnet i hvert enkelt tilfælde anser betingelserne i *stk. 1* for at være opfyldt.

Stk. 3. Afgørelse om optagelse på valglisten af en vælger, der er omfattet af *stk. 1*, gælder i 2 år fra afgørelsens dato. Indgiver vælgeren inden udløbet af den i 1. pkt. nævnte periode anmodning om fornyet optagelse på valglisten, forlænges perioden, indtil der er truffet afgørelse.«

5. I § 17, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 16, *stk. 2*,«: »og § 16 a, *stk. 2*,«.

6. I § 32, *stk. 2*, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Ingen kan samtidig være kandidat i Danmark og i den øvrige del af riget.«

7. I § 96, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »§ 96 a« til: »§§ 16 a og 96 a«.

8. I § 106 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der ved valg eller folkeafstemning afgiver stemme eller opstiller som kandidat både i Danmark og i den øvrige del af riget, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

§ 4

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 5

Stk. 1. § 1, *nr. 1 og 2*, gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 2. § 2 gælder ikke for Færøerne.

Stk. 3. § 3 gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Bopælsregistrering i Grønland og Danmark af personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, m.v.
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget ved folketingsvalg i Grønland
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget ved folketingsvalg i Danmark
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.4. Visse vælgere, der er ansat i den danske stat eller Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, kan efter anmodning optages på valglisten i en anden del af riget, end de er bopælsregistreret
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
3. Konsekvenser for rigsfællesskabet
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at skabe hjemmel til, at personer, der er ansat i den danske stat, har bopæl i Grønland og er beordret til tjeneste uden for riget, og personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, samt deres medfølgende familier ligestilles med personer, der har bopæl i Danmark og udsendes til tjeneste

af den danske stat, i relation til bopælsregistrering i CPR og optagelse på valglisten til folketingsvalg.

Lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven) er med virkning fra den 1. januar 2007 sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, hvorved det er bestemt, at personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og deres medfølgende familie, uanset bestemmelsen i lovens § 24, stk. 1, aldrig skal registreres som udrejst i CPR, er ikke sat i kraft for Grønland.

Grønlands Selvstyre har rettet henvendelse til den daværende social- og indenrigsminister og udtrykt ønske om, at CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, sættes i kraft for Grønland, således at personer, der er ansat i den danske stat, har bopæl i Grønland og er beordret til tjeneste uden for riget, og deres medfølgende familie, forbliver bopælsregistreret i Grønland under opholdet i udlandet. Dette forudsætter, at der tilvejebringes ny bemyndigelse til at sætte bestemmelserne i kraft for Grønland ved kongelig anordning, da der kun er hjemmel til at sætte dansk lov i kraft for Grønland ved kongelig anordning én gang. Med lovforslaget skabes der hjemmel dertil med henblik på at kunne imødekomme det grønlandske ønske.

Grønlands Selvstyre har herudover udtrykt ønske om, at personkredsen i CPR-lovens § 24, stk. 5, udvides til at omfatte personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, således at de pågældende personer og deres medfølgende familier forbliver bopælsregistreret i CPR under opholdet i udlandet. Dette ønske imødekommes med lovforslaget ved en ændring af CPR-lovens § 24, stk. 5, således at de pågældende personer omfattes af bestemmelsen.

Grønlands Selvstyre har herudover udtrykt ønske om, at både personer, der er ansat i den danske stat, har bopæl i Grønland og er beordret til tjeneste uden for riget, og deres medfølgende familie, jf. den gældende § 24, stk. 5 og 6, og personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, og deres medfølgende familie efter reglerne om valgret til folketingsvalg skal anses som havende fast bopæl i riget og dermed opfylde valgets betingelsen til folketingsvalg, uanset udlandsopholdets varighed, og uanset om de pågældende personer på udsendelsestidspunktet boede i Danmark eller i Grønland. Imødekommelse heraf forudsætter ændringer af lov om valg til Folketinget og lov om folketingsvalg i Grønland. Med lovforslaget foreslås det at ændre lov om valg til Folketinget og lov om folketingsvalg i Grønland, således at det grønlandske ønske imødekommes.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Bopælsregistrering i Grønland og Danmark af personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, m.v.

2.1.1. Gældende ret

Folkeregistrering i Grønland har siden 1972 været en del af CPR. Bopælsregistrering i Grønland sker derfor ligesom i Danmark ved registrering heraf i CPR. En flytning mellem Danmark og Grønland betragtes i relation til bopælsregistrering efter CPR-loven som en indenlandsk flytning.

CPR-loven er i kraft af CPR-lovens anordningshjemmel i CPR-lovens § 60 med visse undtagelser med virkning fra den 1. januar 2007 sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister som ændret ved anordning nr. 449 af 23. maj 2016 og anordning nr. 681 af 6. juni 2016.

CPR-lovens § 24, der vedrører registrering i CPR af udrejse, er sat i kraft for Grønland, dog med undtagelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, der omfatter personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og deres medfølgende familie.

I CPR-lovens § 24, stk. 1, er det bestemt, at enhver, som fraflytter til udlandet, skal registreres i CPR som udrejst, jf. dog stk. 5-9 og § 25, stk. 2. Vedkommende skal anmelde fraflytningen til bopælskommunen inden udrejsen. Ophold i udlandet over 6 måneder skal altid anmeldes som en fraflytning til udlandet. Hvis opholdet i udlandet varer 6 måneder eller derunder, og den hidtidige bolig opretholdes til fuld rådighed, har vedkommende efter anmodning ret til at forblive registreret med bopæl dér, jf. dog de særlige regler om internordiske flytninger i § 25, stk. 1. Opretholdes den hidtidige bolig ikke til fuld rådighed under et ophold i udlandet på 6 måneder eller derunder, skal kommunalbestyrelsen foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en fraflytning til udlandet eller ej.

I CPR-lovens § 24, stk. 5, er det bestemt, at personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, uanset bestemmelsen i § 24, stk. 1, aldrig skal registreres som udrejst, jf. dog de særlige regler om internordiske flytninger i § 25, stk. 1. Reglerne om internordiske flytninger gælder ikke for flytninger mellem Danmark og Grønland, der betragtes som indenlandske flytninger.

Efter CPR-lovens § 24, stk. 6, skal en person, der samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 5, ikke registreres udrejst, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

Forud for vedtagelsen af CPR-loven i 2000, hvor CPR-loven

afløste lov om folkeregistrering, (lov nr. 426 af 31. maj 2000) blev persongruppen omfattet af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, registreret som udrejst i CPR under en udstationering i udlandet. CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, var således ved indførelsen i 2000 en nyskabelse.

I bemærkningerne til § 24, stk. 5, i forslaget til CPR-loven, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 50, er det bl.a. anført, at bestemmelsen i stk. 5 dels omfatter personer, som bl.a. forsvaret eller Beredskabsstyrelsen har sendt til udlandet med henblik på deltagelse i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende humanitære og andre lignende opgaver, dels udenrigstjenestens personale, når disse gør tjeneste i udlandet. Det er anført, at bestemmelsen indebærer, at en sådan person aldrig registreres som udrejst, uanset at den hidtidige bolig ikke er til fuld rådighed og opholdet er over 6 måneder. Vedkommende forbliver registreret på sin hidtidige bopæl eller, såfremt denne opgives, i sin hidtidige bopælskommune. Under udsendelsen kan vedkommendes aktuelle udlandsadresse registreres i CPR som supplerende adresse. Det er endvidere anført, at begrundelsen for bestemmelsen i stk. 5, som er indsat efter ønske fra Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet, bl.a. er, at de pågældende er afskåret fra at erhverve egentlig bopæl (i modsætning til faktisk ophold) i opholdslandet eksempelvis på grund af de særlige internationale regler for deres status dér. Endelig er det anført, at bestemmelsen modsvarer lovforslagets § 18 om, at udenlandske diplomater og militærpersoner og disses husstand under opholdet her i riget ikke registreres i CPR.

Da CPR-lovens § 24, stk. 5, ikke er sat i kraft for Grønland, skal personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget fra Grønland, registreres som udrejst i CPR fra den grønlandske kommune efter de almindelige regler for registrering af udrejse i CPR-lovens § 24, stk. 1, som sat i kraft ved kongelig anordning for Grønland. Samme forhold gør sig gældende for den pågældendes eventuelle medfølgende familie. Det gælder også personer, der er udstationeret i Grønland, f.eks. ved Arktisk Kommando i Grønland, ved en eventuel udstationering uden for riget direkte fra Grønland, såfremt de under opholdet i Grønland efter CPR-lovens regler for indenlandske flytninger er blevet bopælsregistreret med adresse i Grønland.

Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, skal ligeledes registreres som udrejst i CPR efter de almindelige regler for registrering af udrejse i CPR-lovens § 24, stk. 1, uanset om de udsendes fra Grønland eller Danmark. Samme forhold gør sig gældende for deres eventuelle medfølgende familie.

2.1.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Grønlands Selvstyre har anmodet om, at CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, hvorefter personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, samt deres familie, aldrig skal registreres som udrejst i CPR, sættes i kraft for Grønland.

Grønlands Selvstyre har herudover udtrykt ønske om, at personkredsen i CPR-lovens § 24, stk. 5, udvides til at omfatte personer, der af Grønlands Selvstyre beordres til tjeneste uden for riget, således at de pågældende personer samt deres familie forbliver bopælsregistreret i CPR under opholdet i udlandet.

Det er om baggrunden for anmodningen anført, at det forhold, at personer, der beordres til tjeneste uden for riget enten af den danske stat eller af Grønlands Selvstyre, og deres ægtefæller/partnere og børn, ved en udsendelse fra Grønland skal registreres som udrejst i CPR, har betydning for deres borgerlige, sociale og økonomiske rettigheder.

Som eksempler herpå er anført adgang til sundhedsydelser, adgangen til at stemme til kommunalvalg, optagelse af børn i daginstitution ved hjemkomst, adgang til opskrivning til bolig, optagelse på valglisten til folketingsvalg m.m. Det er ligeledes anført, at der sker en stigning i antallet af grønlændere, der aftjener dansk værnepligt, og som efter aftjening af værnepligt vil kunne blive udsendt til tjeneste uden for riget af den danske stat fra Grønland, og som således skal registreres som udrejst i CPR under udsendelsen.

Imødekommen af Grønlands Selvstyres ønske om, at CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning, forudsætter tilvejebringelse af ny hjemmel dertil, da der kun er hjemmel til at sætte dansk lov i kraft for Grønland ved kongelig anordning én gang. Indenrigs- og sundhedsministeren har således ikke bemyndigelse til at sætte CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, i kraft for Grønland.

Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker at imødekomme ønsket fra Grønlands Selvstyre om at sætte CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, i kraft for Grønland ved kongelig anordning, hvorfor der med lovforslaget tilvejebringes ny hjemmel dertil med henblik på efterfølgende ikraftsættelse heraf ved kongelig anordning.

Imødekommen af Grønlands Selvstyres ønske om, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, aldrig skal registreres som udrejst CPR, forudsætter, at der tilvejebringes særskilt hjemmel dertil i CPR-lovens § 24, stk. 5.

Som anført i de specielle bemærkninger til CPR-lovens § 24, stk. 5, ved vedtagelsen af CPR-loven, var begrundelsen for bestemmelsen i stk. 5, som blev indsat efter ønske fra Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet, bl.a., at de pågældende er afskåret fra at erhverve egentlig bopæl (i modsætning til faktisk ophold) i opholdslandet eksempelvis på grund af de særlige internationale regler for deres status dér. Samme forhold gør sig gældende for ansatte i Grønlands Selvstyre, der beordres til tjeneste uden for riget, da de pågældende handler som repræsentanter for Naalakkersuisut i udlandet, hvor Kongeriget Danmark optræder som ét folkeretssubjekt. De pågældende vil således være anmeldt diplomatisk i opholdslandet som medlemmer af den danske repræsentations stab og i kraft af de internationale

konventioner i vidt omfang være undtaget opholdsstatens jurisdiktion.

Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker ud fra en lighedsbetragtning at give udsendte af Grønlands Selvstyre samme retsstilling i forhold til bopælsregistrering i CPR, som udsendte af den danske stat.

Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker således at imødekomme ønsket fra Grønlands Selvstyre om, at CPR-lovens § 24, stk. 5, udvides til at omfatte personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, således at de i forhold til bopælsregistrering i CPR ligestilles med ansatte i den danske stat, det er beordret til tjeneste uden for riget. Med lovforslaget tilvejebringes der hjemmel dertil.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Forslaget om i forhold til bopælsregistrering i CPR at tilvejebringe hjemmel til at ligestille personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, med ansatte i den danske stat, der er beordret til tjeneste uden for riget, foreslås gennemført ved en ændring af CPR-lovens § 24, stk. 5, hvorved det bestemmes, at samme forhold gør sig gældende for de personer, der beordres til tjeneste uden for riget af Grønlands Selvstyre. Derved vil disse personer forblive bopælsregistreret i CPR under opholdet uden for riget.

Den foreslåede ændring af CPR-lovens § 24, stk. 5, vil medføre, at personer, der udsendes af Grønlands Selvstyre, i forhold til bopælsregistrering i CPR fuldt ud ligestilles med den nuværende personkreds omfattet af CPR-lovens § 24, stk. 5. Dette gælder, uanset om de forud for udsendelsen var bopælsregistreret med bopæl i Danmark eller i Grønland.

Den foreslåede ændring tager navnlig sigte på personer, der er ansat i Grønlands Selvstyres Departement for Udenrigs-anliggender og beordret til tjeneste ved danske udenrigsrepræsentationer, og som i medfør af deres ansættelse er forpligtet til at lade sig forflytte fra riget til udlandet og tilbage igen.

Forslaget om at tilvejebringe hjemmel til at sætte CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, i kraft for Grønland ved kongelig anordning foreslås gennemført ved, at der i CPR-lovens § 60 indsættes en bestemmelse, der bemyndiger indenrigs- og sundhedsministeren til at sætte disse bestemmelser i kraft for Grønland ved kongelig anordning med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Med lovforslaget imødekommes således Grønlands Selvstyres ønske om, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, ligestilles i forhold til bopælsregistrering i CPR. Begge persongrupper, samt eventuel medfølgende familie, vil således ved en efterfølgende ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk.

5 og 6, for Grønland ved kongelig anordning skulle forblive bopælsregistreret i CPR under opholdet uden for riget.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

2.2. Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget ved folketingsvalg i Grønland

2.2.1. Gældende ret

Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en af betingelserne for at have valgret til Folketinget. § 3 i lov om folketingsvalg i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 2241 af 25. november 2021 (den grønlandske folketingsvalglov), opregner en række persongrupper, der uanset midlertidigt ophold i udlandet anses for at have fast bopæl i riget i henseende til folketingsvalg. Den grønlandske folketingsvalgløvs § 3, stk. 1, omfatter personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet som ansat af en offentlig myndighed, en privat virksomhed eller en privat forening i riget; personer, der opholder sig i udlandet som ansat i en international organisation, hvoraf Danmark er medlem; personer, der er udsendt for at gøre tjeneste i udlandet af en hjælpeorganisation i riget; personer, der opholder sig i udlandet i uddannelsesøjemed; personer, der opholder sig i udlandet af helbredsmæssige grunde, og personer, der opholder sig i udlandet, og som i henseende til tilknytningen til riget ganske må sidestilles med de nævnte personer. Ægtefæller, der samlever med disse personer, er ligeledes omfattet, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 3, stk. 1, og ugifte samlevende i ægteskabslignende samlivsforhold er omfattet, såfremt fælles bopæl var etableret inden udrejsen, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 3, stk. 2.

Vælgere, der er omfattet af den grønlandske folketingsvalgløvs § 3, skal efter de gældende regler i CPR-loven registreres som udrejst i CPR under udlandsopholdet, jf. herom afsnit 2.1.1. De opfylder derfor ikke betingelserne for automatisk at blive optaget på valglisten til folketingsvalg i Grønland, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 13. Efter anmodning optages de pågældende vælgere på valglisten i den kommune, hvor de sidst har været bopælsregistreret, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 15, stk. 1, eller i Nuuk Kommune (nu Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune)), hvis de sidst har været bopælsregistreret i områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 15, stk. 2.

2.2.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Den grønlandske folketingsvalglov indeholder ikke en bestemmelse, der svarer til § 2, stk. 1, i den danske lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022 (folketingsvalgløven), hvorefter statsansatte, der er beordret til tjeneste uden for riget, og disses ægtefæller m.v.

anses for at have fast bopæl i riget uanset varigheden af udlandsopholdet. Den grønlandske folketingsvalglov indeholder dermed alene de regler om valgret trods midlertidigt udlandsophold, der svarer til den danske folketingsvalgløvs § 2, stk. 2, og § 2, stk. 4, jf. stk. 2.

Grønlands Selvstyre har som anført under afsnit 2.1 anmodet om, at CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, ændres og sættes i kraft for Grønland. Dette indebærer, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat, og som er beordret til tjeneste uden for riget, samt deres medfølgende familie fremover ikke skal registreres som udrejst i CPR.

Grønlands Selvstyre har i forlængelse heraf fremsat ønske om en ændring af den grønlandske folketingsvalglov, så de ansatte i Grønlands Selvstyre eller den danske stat, som beordres til tjeneste uden for riget, også skal anses for at have fast bopæl i riget i henseende til valg og dermed have valgret til folketingsvalg i Grønland.

Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker ud fra en lighedsbetragtning at give udsendte af Grønlands Selvstyre og den danske stat den samme retsstilling ved folketingsvalg i Grønland, som udsendte af den danske stat har ved folketingsvalg i Danmark. Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker derfor at imødekomme anmodningen fra Grønlands Selvstyre.

Det foreslås således, at ansatte i Grønlands Selvstyre eller den danske stat, som beordres til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget ved folketingsvalg i Grønland. Dette er en udvidelse af den personkreds, der i den grønlandske folketingsvalglov anses for at have bopæl i riget. For så vidt angår de personer, der er ansat af den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, svarer udvidelsen til den gældende § 2, stk. 1, i den danske folketingsvalglov.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, i kraft af udsendelsen må anses for at have bevaret en særlig tilknytning til riget under udlandsopholdet på tilsvarende måde som personer ansat af den danske stat omfattet af den danske folketingsvalgløvs § 2, stk. 1. De pågældende vil være anmeldt diplomatisk i opholdslandet som medlemmer af den danske repræsentationsstab og i kraft af de internationale konventioner i vidt omfang være undtaget opholdsstatens jurisdiktion. De ansatte i Grønlands Selvstyre, der beordres til tjeneste uden for riget, handler således som repræsentanter for Naalakkersuisut i udlandet, hvor Kongeriget Danmark optræder samlet som ét folkeretssubjekt. De pågældende er i medfør af deres ansættelse forpligtet til at lade sig forflytte fra riget til udlandet og tilbage igen.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller i den danske stat og beordret

til tjeneste uden for riget, for så vidt angår folketingsvalg i Grønland anses for at have fast bopæl i riget. Med de foreslåede ændringer vil de pågældende personer dermed bevare deres valgret under udsendelsen uanset varigheden af udlandsopholdet.

Ændringen skal som nævnt ses i sammenhæng med den foreslåede udvidelse og påtænkte efterfølgende ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5, for Grønland, der vil indebære, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og som på tidspunktet for udsendelsen er bopælsregistreret i Grønland, skal forblive bopælsregistreret i Grønland under udlandsopholdet. Optagelse på valglisten for denne gruppe af vælgere vil derved ske automatisk, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 13.

Personer, der er udsendt af Grønlands Selvstyre eller den danske stat, og som ved udsendelsen var bopælsregistreret i Danmark, vil ikke leve op til betingelserne for automatisk optagelse på valglisten i Grønland, men vil automatisk blive optaget på valglisten i Danmark, jf. herom afsnit 2.1. Disse personer vil, såfremt de tidligere har været bopælsregistreret i Grønland, efter anmodning kunne blive optaget på valglisten i Grønland. For nærmere om optagelse på valglisten i en anden del af riget efter anmodning af personer, der er beordret til tjeneste uden for riget, henvises til afsnit 2.4.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.3. Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget ved folketingsvalg i Danmark

2.3.1. Gældende ret

Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en betingelse for at have valgret til Folketinget. Folketingsvalglovens § 2 opregner en række persongrupper, som på trods af ophold i udlandet har bevaret en sådan særlig tilknytning til riget, at grundlovens krav om fast bopæl i riget anses for opfyldt.

Personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget, jf. folketingsvalglovens § 2, stk. 1, der blev indsat i folketingsvalgloven ved lov nr. 283 af 10. juni 1970. Bestemmelsen tager sigte på statsansatte, som i medfør af deres ansættelse er forpligtet til at lade sig forflytte fra riget til udlandet og tilbage igen, og omfatter personer, der er udsendt til tjeneste ved en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet eller beordret til tjeneste i udlandet ved en international organisation eller lignende. Endvidere anses personer, der er udsendt af forsvaret eller Beredskabsstyrelsen m.v. til fredsbevarende opgaver i udlandet, for omfattet af bestemmelsen.

Det er alene personer, der er ansat i den danske stat, og som i medfør af deres ansættelse er beordret til tjeneste i udlandet, der er omfattet af bestemmelsen. Personer, der er ansat i andre offentlige myndigheder end statslige, eller som ikke i medfør af deres ansættelse er forpligtet til at lade sig forflytte, er således ikke omfattet af § 2, stk. 1, men kan efter omstændighederne være omfattet af § 2, stk. 2, nr. 1 eller 2, eller sidestillingsbestemmelsen i nr. 6, jf. nr. 1 eller 2. Disse bestemmelser omfatter bl.a. personer, der midlertidigt opholder sig i udlandet som udsendt af en dansk offentlig myndighed eller som ansat i en international organisation, hvoraf Danmark er medlem, og personer, der må sidestilles med sådanne personer.

Personer, der samlever på fælles bopæl med ansatte i den danske stat, der er beordret til tjeneste uden for riget, jf. folketingsvalglovens § 2, stk. 1, anses ligeledes for at have fast bopæl i riget, såfremt de pågældende samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen, jf. folketingsvalglovens § 2, stk. 4, jf. stk. 1.

De personer, der er omfattet af folketingsvalglovens § 2, stk. 1, og § 2, stk. 4, jf. stk. 1, er ligeledes omfattet af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6. Det følger af § 24, stk. 5 og 6, i CPR-loven, at statsansatte beordret til tjeneste uden for riget og disse personers samlevende ægtefæller, registrerede partnere eller samleverer aldrig skal registreres som udrejst i CPR. Dette gælder uanset udlandsopholdets varighed og uanset, at personen ikke har bevaret sin bolig i riget under udsendelsen.

Vælgere, der er omfattet af folketingsvalglovens § 2, stk. 1, eller § 2, stk. 4, jf. stk. 1, vil derfor almindeligvis fortsat være registreret i CPR som bosiddende i Danmark og vil dermed opfylde betingelserne for automatisk at blive optaget på valglisten, jf. folketingsvalglovens § 18, stk. 1, jf. § 19, stk. 1.

2.3.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Grønlands Selvstyre har anmodet om, at persongruppen i folketingsvalglovens § 2, stk. 1, udvides til også at omfatte personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget. Derved vil personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget ved folketingsvalg i Danmark uanset varigheden af udlandsopholdet.

Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker ud fra en lighedsbetragtning at give udsendte af Grønlands Selvstyre samme retsstilling som udsendte af den danske stat ved folketingsvalg i Danmark. Indenrigs- og sundhedsministeren ønsker derfor at imødekomme anmodningen fra Grønlands Selvstyre.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til

teneste uden for riget, i kraft af udsendelsen må anses for at have bevaret en særlig tilknytning til riget under udlandsopholdet på tilsvarende måde som personer ansat af den danske stat omfattet af den danske folketingsvalglovs § 2, stk. 1. De pågældende vil være anmeldt diplomatisk i opholdslandet som medlemmer af den danske repræsentationsstab og i kraft af de internationale konventioner i vidt omfang være undtaget opholdsstatens jurisdiktion. De ansatte i Grønlands Selvstyre, der beordres til tjeneste uden for riget, handler således som repræsentanter for Naalakkersuisut i udlandet, hvor Kongeriget Danmark optræder samlet som ét folkeretssubjekt. De pågældende er i medfør af deres ansættelse forpligtet til at lade sig forflytte fra riget til udlandet og tilbage igen.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, i den danske folketingsvalglov sidestilles med personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget.

Ændringen vil indebære, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, og disses ægtefæller m.v. anses for at have fast bopæl i riget uanset varigheden af udlandsopholdet i henseende til folketingsvalg i Danmark. Med de foreslåede ændringer vil de pågældende personer dermed bevare deres valgret under udsendelsen uanset varigheden af udlandsopholdet.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, med lovforslaget foreslås udvidet til at omfatte denne persongruppe, således at de fremover ikke vil skulle registreres som udrejst i CPR og dermed vil opfylde betingelserne for automatisk at blive optaget på folketingsvalglisten.

Den foreslåede ændring tager navnlig sigte på personer, der er ansat i Grønlands Selvstyres Departement for Udenrigs-anliggender og beordret til tjeneste ved danske udenrigsrepræsentationer, og som i medfør af deres ansættelse er forpligtet til at lade sig forflytte fra riget til udlandet og tilbage igen.

Personer, der er udsendt af Grønlands Selvstyre eller den danske stat, og som ved udsendelsen var bopælsregistreret i Grønland, vil ikke leve op til betingelserne for automatisk optagelse på valglisten i Danmark, men vil automatisk blive optaget på valglisten i Grønland, jf. herom afsnit 2.1. Disse personer vil, såfremt de tidligere har været bopælsregistreret i Grønland, efter anmodning kunne blive optaget på valglisten i Grønland. For nærmere om optagelse på valglisten i en anden del af riget efter anmodning af personer, der er beordret til tjeneste uden for riget, henvises til afsnit 2.4.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.4. *Visse vælgere, der er ansat i den danske stat eller Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, kan efter anmodning optages på valglisten i en anden del af riget, end de er bopælsregistreret*

2.4.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i den danske folketingsvalglov optages vælgere, der er bopælsregistreret i Danmark, automatisk på valglisten til folketingsvalg i Danmark, jf. folketingsvalglovens § 15 sammenholdt med § 18. Vælgere, der er omfattet af § 2, og som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i CPR som udrejst, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune, hvor de sidst har været bopælsregistreret, jf. § 16. Ansatte i den danske stat, der er beordret til tjeneste uden for riget, og disse personers ægtefæller m.v., jf. folketingsvalglovens § 2, stk. 1, og § 2, stk. 4, jf. stk. 1, skal dog efter CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, aldrig registreres som udrejst. Såfremt en sådan vælger er bopælsregistreret i Danmark på tidspunktet for udsendelsen, sker optagelse på valglisten derfor automatisk. Såfremt vælgeren er bopælsregistreret på Færøerne eller i Grønland umiddelbart inden udsendelsen, skal vælgeren dog efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor vedkommende sidst var bopælsregistreret. Dette følger af § 16, stk. 1, 2. pkt., i den danske folketingsvalglov og skal ses i sammenhæng med, at folketingsvalglovene for Færøerne og Grønland ikke indeholder bestemmelser, der svarer til den danske folketingsvalglovs § 2, stk. 1, og § 2, stk. 4, jf. stk. 1, der fastslår, at statsansatte m.v., der er beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget uanset varigheden af udlandsopholdet. Bestemmelsen finder anvendelse, hvis vedkommende tidligere har været bopælsregistreret i Danmark, men inden udsendelsen – uanset årsag – sidst var bopælsregistreret på Færøerne eller i Grønland.

Efter de gældende regler i den grønlandske folketingsvalglov optages vælgere, der er bopælsregistreret i Grønland, automatisk på valglisten til folketingsvalg i Grønland, jf. § 13 sammenholdt med §§ 16 og 18. Det følger af § 15, at vælgere, der er omfattet af § 3, under udlandsopholdet skal optages på valglisten til folketingsvalg i Grønland i den kommune, hvor vedkommende senest har været bopælsregistreret, eller på valglisten i Nuuk Kommune (nu Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune)), hvis vedkommende senest har været bopælsregistreret i et område i Grønland uden for den kommunale inddeling. Optagelse sker efter anmodning til den seneste bopælskommune eller, såfremt vedkommende senest var bopælsregistreret i et område uden for den kommunale inddeling, til Grønlands Selvstyres Skattedirektorat (nu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Skattestyrelsen)).

Efter straffelovens § 117, nr. 1, kan den, der uberettiget skaffer sig eller andre adgang til at deltage i afstemningen ved et folketingsvalg, straffes med fængsel indtil 2 år.

2.4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser

Med de under afsnit 2.2 foreslåede ændringer vil ansatte i den danske stat, der er udsendt til tjeneste i Grønland, og som derfra bliver beordret til tjeneste i udlandet, fremover forblive bopælsregistreret i Grønland og dermed automatisk blive optaget på valglisten til folketingsvalg i Grønland. Dette vil gælde modsat nu, hvor vedkommende efter anmodning skal optages på valglisten til folketingsvalg i Danmark, jf. folketingsvalglovens § 16, stk. 1, 2. pkt.

Efter den gældende § 16, stk. 1, 2. pkt., skal disse personer som nævnt optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret, hvis de umiddelbart inden udsendelsen til tjeneste uden for riget var bopælsregistreret på Færøerne eller i Grønland. Bestemmelsen vil ikke længere være relevant, når denne persongruppe med lovforslaget fremover ikke skal registreres som udrejst fra Grønland, da folketingsvalglovens § 16 kun omfatter vælgere, der i forbindelse med udlandsopholdet er registreret som udrejst i CPR. Det bemærkes, at Færøerne med indførelsen af § 21, stk. 4, i den færøske lov om folkeregistrering allerede har indført en tilsvarende bestemmelse, der indebærer, at personer, der beordres til tjeneste uden for riget af den danske stat, ikke registreres som udrejst. Folketingsvalglovens § 16, stk. 1, 2. pkt., har således allerede udtømt sit indhold for så vidt angår danske statsansatte, der er bopælsregistreret på Færøerne, når de beordres til tjeneste uden for riget.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet ønsker at opretholde adgangen for de danske statsansatte til at anmode om at blive optaget på valglisten i Danmark. Indenrigs- og Sundhedsministeriet ønsker endvidere at tilvejebringe en tilsvarende ordning, der giver personer, der beordres til tjeneste i udlandet af den danske stat eller Grønlands Selvstyre, adgang til at anmode om at blive optaget på folketingsvalglisten i Grønland. Indenrigs- og Sundhedsministeriet stiller derfor forslag om de fornødne ændringer i den danske og grønlandske folketingsvalglov.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er folkeregistreret på Færøerne henholdsvis bopælsregistreret i Grønland, samt disses ægtefæller m.v. får mulighed for efter anmodning at blive optaget på valglisten til folketingsvalg i Danmark, hvis vedkommende tidligere har været bopælsregistreret i Danmark. Disse personer vil med lovforslaget leve op til betingelserne for automatisk at blive optaget på valglisten til folketingsvalg og folkeafstemninger på Færøerne henholdsvis i Grønland. Det foreslås derfor, at anmodningen skal ledsages af en erklæring om, at vedkommende ved folketingsvalg eller folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Danmark.

Det foreslås tilsvarende, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, og som under udsendelsen er bopælsregistreret i Danmark,

samt disses ægtefæller m.v. får mulighed for efter anmodning at blive optaget på valglisten til folketingsvalg i Grønland, hvis vedkommende tidligere har været bopælsregistreret i Grønland. Disse personer vil med lovforslaget leve op til betingelserne for automatisk at blive optaget på valglisten til folketingsvalg og folkeafstemninger i Danmark. Det foreslås derfor, at anmodningen skal ledsages af en erklæring om, at vedkommende ved folketingsvalg eller folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.

Det foreslås endvidere, at den, der ved valg eller folkeafstemning afgiver stemme eller opstiller som kandidat både i Danmark og på Færøerne eller i Grønland, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Den foreslåede ordning skal sikre, at den særlige persongruppe, som er beordret til tjeneste uden for riget af den danske stat eller Grønlands Selvstyre, og som har en tilknytning til flere dele af riget, får mulighed for selv at vælge, i hvilken del af riget vedkommende ønsker at deltage i folketingsvalg. Endvidere skal ordningen forhindre, at den samme person ved folketingsvalg eller folkeafstemninger afgiver flere stemmer eller ved et folketingsvalg stiller op som kandidat i flere dele af riget samtidig. Straffelovens § 117, nr. 1, omfatter efter sin ordlyd en person, der uberettiget skaffer sig eller andre adgang til at deltage i (dvs. afgive stemme til) valg eller folkeafstemninger. Bestemmelsen omfatter således ikke personer, der med dette lovforslags § 2, nr. 8, og § 3, nr. 4, vil blive berettiget til at blive optaget på valglisten (og dermed kunne afgive stemme) i flere forskellige rigsdele ved det samme folketingsvalg. Bestemmelsen omfatter endvidere ikke personer, der stiller op som kandidat i flere dele af riget ved det samme folketingsvalg. Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering er der derfor behov for at indsætte en særskilt strafbestemmelse i folketingsvalgloven, der forbyder dette.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at den behandling af personoplysninger, som lovforslaget forudsætter, kan ske inden for rammerne af persondataloven for Grønland henholdsvis databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 8 og 10, og § 3, nr. 4, 6, 7 og 8, samt bemærkningerne hertil.

3. Konsekvenser for rigsfællesskabet

Lovforslaget skønnes at have positive konsekvenser for rigsfællesskabet, da personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, bliver ligestillet i relation til bopælsregistrering i CPR og optagelse på valglisten til folketingsvalg.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Lovforslaget skønnes herudover ikke at have implementeringskonsekvenser for det offentlige af betydning, da det vedrører ganske få personer. Såfremt CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning vil de deraf omfattede personer ikke skulle ansøge om optagelse på valglisten til folketingsvalg, hvilket vil være en lettelse for den relevante myndighed, men det forventes at dreje sig om ganske få personer.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med princippet om enkle og klare regler, da forslaget anvender de eksisterende procedurer og regler for ansøgning om optagelse på folketingsvalglisten. Forslaget vurderes også at være i overensstemmelse med princippet om digital kommunikation, da forslaget ikke ændrer på processerne herfor. I overensstemmelse med princippet om forebyggelse af snyd og fejl vil Folketinget endvidere kunne undersøge, om en vælger eller kandidat har handlet i strid med det foreslåede § 106, stk. 3. De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes at have positive administrative konsekvenser for de borgere, der ved en ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, for Grønland ved kongelig anordning ikke skal registreres som udrejst i CPR fra Grønland. De pågældende personer skal som en afledt effekt heraf herudover ikke ansøge om optagelse på valglisten til folketingsvalg.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Det daværende Indenrigs- og Boligministerium har i perioden fra den 4. april 2022 til den 3. maj 2022 sendt et udkast til lovforslag i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Datatilsynet, Den danske dommerforening, Færøernes Hjemmestyre, Grønlands Selvstyre (Naalakkersuisut), Institut for Menneskerettigheder, KL, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Udbetaling Danmark, Valgnævnet, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Formandens Departement i Grønland har i samme periode sendt udkastet til lovforslaget i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Avaanata Kommunua, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunua, Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Udenrigsanliggender), Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender), Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Erhverv og Handel), Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Fiskeri og Fangst), Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Sociale Anliggende og Arbejdsmarked), Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersomermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Uddannelse, Kirke, Idræt og Kultur), Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Sundhed), Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinnullu Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø), Ineqarnermut, Attaveqatigiinnermullu, Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Boliger, Infrastruktur og Ligestilling), Aatsitassanut Inatsisit Atuutsinneqarneranut Naalakkersuisoqarfik (Departementet for Råstoffer og Justitsområdet), og Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnullu Naakkersuisoqarfik (Departementet for Børn, Unge og Familier).

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget skønnes at have positive administrative konsekvenser for de borgere, der ved en ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, for Grønland ved kongelig anordning ikke skal registreres som udrejst i CPR fra Grønland. De pågældende personer skal som en afledt effekt heraf herudover ikke ansøge om optagelse på valglisten til folketingsvalg.	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister blev CPR-loven sat i kraft for Grønland med virkning fra den 1. januar 2007.

I CPR-lovens § 24, stk. 1, er det bestemt, at enhver, som fraflytter til udlandet, skal registreres i CPR som udrejst, jf. dog stk. 5-6 og § 25, stk. 3. Vedkommende skal anmelde fraflytningen til bopælskommunen inden udrejsen. Ophold i udlandet over 6 måneder skal altid anmeldes som en fraflytning til udlandet. Hvis opholdet i udlandet varer 6 måneder eller derunder, og den hidtidige bolig opretholdes til fuld rådighed, har vedkommende efter anmodning ret til at forblive registreret med bopæl dér, jf. dog § 25, stk. 2. Opretholdes den hidtidige bolig ikke til fuld rådighed under et ophold i udlandet på 6 måneder eller derunder, skal kommunalbestyrelsen foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en fraflytning til udlandet eller ej.

I CPR-lovens § 24, stk. 5, er det bestemt, at personer, som den danske stat har beordret udsendt til tjeneste uden for riget, uanset bestemmelsen i § 24, stk. 1, aldrig skal registreres som udrejst, jf. dog § 25, stk. 1, der vedrører flytninger inden for norden.

Efter CPR-lovens § 24, stk. 6, skal en person, der samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 5, lige-

ledes ikke registreres som udrejst, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og have etableret fælles bopæl inden udrejsen. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, er ikke sat i kraft for Grønland. Ansatte i staten, der fra Grønland beordres til tjeneste uden for riget, registreres derfor som udrejst i CPR efter CPR-lovens § 24, stk. 1, som sat i kraft ved kongelig anordning. Samme forhold gælder for eventuel medfølgende familie. Se nærmere under punkt 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3, hvorved der tilvejebringes ny hjemmel til at sætte CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

Ved ikraftsættelse af den gældende § 24, stk. 5, i CPR-loven for Grønland ved kongelig anordning, vil personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, fortsat være omfattet af de almindelige regler for registrering af udrejse i CPR-lovens § 24, stk. 1, som sat i kraft ved kongelig anordning for Grønland. Samme forhold gør sig gældende, såfremt vedkommende person på udsendelsestidspunktet var bopælsregistreret i Danmark, f.eks. på grund af vedkommendes arbejde på Den Grønlandske Repræsentation i København.

Det foreslås, at der i CPR-lovens § 24, stk. 5, som 2. pkt. indsættes: »Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget.«

Med det foreslåede skal personer, der er ansat i Grønlands

Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, ikke registreres som udrejst i CPR under udlandsopholdet.

Det foreslåede § 24, stk. 5, 2. pkt., i CPR-loven tager navnlig sigte på personer, der er ansat i Grønlands Selvstyres Departement for Udenrigsanliggender og beordret til tjeneste ved danske udenrigsrepræsentationer.

Bestemmelsen vedrører alene forholdene på udsendelsestidspunktet, dvs. det faktiske udrejsetidspunkt. Såfremt en person, der er ansat i Grønlands Selvstyres Departement for Udenrigsanliggender og beordret til tjeneste ved danske udenrigsrepræsentationer, på tidspunktet for vedkommende udsendelse allerede var registreret som udrejst i CPR, finder bestemmelsen ikke anvendelse.

Ændringen af CPR-lovens § 24, stk. 5, indebærer, at de af CPR-lovens § 24, stk. 6, omfattede medfølgende familiemedlemmer ligeledes ikke skal registreres som udrejst i CPR under udlandsopholdet.

Ved en efterfølgende ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, for Grønland ved kongelig anordning – hvilket regeringen foreslås at få bemyndigelse til ved lovforslagets §§ 1, nr. 3 og 5 – vil personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, samt deres eventuelle medfølgende familie, således ikke skulle registreres som udrejst i CPR under udlandsopholdet, uanset om de på udsendelsestidspunktet var bopælsregistreret med bopæl i Danmark eller i Grønland.

Bestemmelsen indebærer, at de pågældende personer aldrig registreres som udrejst, uanset at den hidtidige bolig ikke er til fuld rådighed, og opholdet er over 6 måneder. Vedkommende forbliver registreret på sin hidtidige bopæl eller, såfremt denne opgives, i sin hidtidige bopælskommune som værende uden fast bopæl. Under udsendelsen kan vedkommendes aktuelle udlandsadresse registreres i CPR som supplerende adresse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, samt til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 2

I CPR-lovens § 24, stk. 5, er det bestemt, at personer, som den danske stat har beordret udsendt til tjeneste uden for riget, uanset bestemmelsen i § 24, stk. 1, aldrig skal registreres som udrejst, jf. dog § 25, stk. 1, der vedrører flytninger inden for norden.

Efter CPR-lovens § 24, stk. 6, skal en person, der samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 5, ligeledes ikke registreres udrejst, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

I CPR-loven § 24, stk. 7, er det bestemt, at personer, der af arbejdsmæssige og lignende grunde i en periode på over 6 måneder overnatter størstedelen af tiden i udlandet, men som i denne periode tilbringer hovedparten af weekender,

fridage, ferier og lign. på bopælen her i landet, jf. § 6, stk. 1, uanset bestemmelsen i § 24, stk. 1, har ret til at forblive registreret på bopælen her i landet, jf. dog § 25, stk. 1.

I CPR-lovens § 24, stk. 8, er det bestemt, at søfarende, der opretholder boligen her i landet, jf. § 6, stk. 1, hvor hovedparten af fridage, ferier og lign. tilbringes, uanset bestemmelsen i § 24, stk. 1, har ret til at forblive registreret på bopælen her i landet.

Efter CPR-lovens § 24, stk. 9, har en person, som samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 7 eller 8, og som grundet dennes arbejde og lign. har samme opholdsmønster som vedkommende, ret til at forblive registreret på bopælen, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden starten på dette opholdsmønster. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

Ved lov nr. 532 af 12. juni 2012 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (Ægteskab mellem to personer af samme køn) blev lov om registreret partnerskab ophævet.

Som en følge heraf foreslås det, at kriteriet »opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab« i § 24, stk. 6, og § 24, stk. 9, ændres til »opfylder betingelserne for at indgå ægteskab«.

Den foreslåede ændring er således en teknisk konsekvens af afskaffelsen af muligheden for at indgå registreret partnerskab, som ved en fejl ikke blev ændret samtidig med afskaffelsen af muligheden for at indgå registreret partnerskab.

Reglerne om registreret partnerskab var sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning, men ved kongelig anordning nr. 197 af 10. marts 2016 er lov nr. 532 af 12. juni 2012 om bl.a. ophævelse af lov om registreret partnerskab sat i kraft for Grønland.

Som følge af den foreslåede bemyndigelse i lovforslagets § 5 kan den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 2, sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Til nr. 3

Folkeregistrering i Grønland har siden 1972 været en del af CPR. CPR-loven er med visse undtagelser med virkning fra den 1. januar 2007 sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister.

Ved ikraftsættelsen af CPR-loven for Grønland ved kongelig anordning i 2007 blev CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, ikke sat i kraft for Grønland.

Da der kun er hjemmel til at sætte dansk lov i kraft for Grønland ved kongelig anordning én gang, har indenrigs- og sundhedsministeren ikke bemyndigelse til at sætte CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, i kraft for Grønland ved kongelig

anordning. Der henvises til de almindelige bemærkninger punkt 2.1.

Det foreslås, at der i lovens § 60, stk. 1, som 2. pkt. indsættes: »§ 24, stk. 5 og 6, som ikke i medfør af 1. pkt. er sat i kraft for Grønland, kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.«

Derved vil CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, efterfølgende kunne sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en betingelse for at have valget til Folketinget. Den gældende § 3 i den grønlandske folketingsvalglov opregner en række persongrupper, som på trods af midlertidigt ophold i udlandet har bevaret en sådan særlig tilknytning til riget, at grundlovens krav om fast bopæl i riget anses for opfyldt, se afsnit 2.2.1.

Det foreslås, at der som nyt *stk. 1* i § 3 indsættes: »Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med disse personer, anses for at have fast bopæl i riget. Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med disse personer.«

Med den foreslåede ændring udvides gruppen af personer, der anses for at have fast bopæl i riget i henseende til folketingsvalg i Grønland. Det foreslåede *1. pkt.* tager navnlig sigte på personer, der er ansat i Grønlands Selvstyres Departement for Udenrigsanliggender og beordret til tjeneste ved danske udenrigsrepræsentationer. Det foreslåede *2. pkt.* tager navnlig sigte på personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste i udlandet, f.eks. ved en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller ved en international organisation, og personer, der er udsendt af forsvaret eller Beredskabsstyrelsen m.v. til fredsbevarende opgaver i udlandet.

Med den påtænkte ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, for Grønland vil de omfattede personer forblive bopælsregistreret i Grønland, hvis de er bopælsregistreret i Grønland på tidspunktet for udsendelsen. Optagelse på valglisten for denne gruppe af vælgere vil derfor ske automatisk, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs §§ 13 og 16. Vælgere, der før ikraftsættelsen af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, er beordret til tjeneste uden for riget af Grønlands Selvstyre eller den danske stat, vil dog allerede være registreret i CPR som udrejst fra Grønland efter de gældende regler herom. Disse personer vil dermed ikke opfylde betingelserne for automatisk optagelse på valglisten, men kan optages på valglisten i Grønland efter anmodning, jf. den foreslåede grønlandske folketingsvalgløvs § 15, stk. 1 og 2. Tilsvarende vil bl.a. gælde personer, der er omfattet

af det foreslåede § 3, stk. 1, men som på tidspunktet for udsendelsen til tjeneste uden for riget allerede er registreret som udrejst i CPR, eller ægtefællen til en sådan person, hvor ægteskabet indgås under udsendelsen, og denne ægtefælle ved ægteskabets indgåelse er bosat i udlandet og registreret som udrejst i CPR efter de almindelige regler herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en betingelse for at have valget til Folketinget. § 3 i lov om valg til Folketinget i Grønland opregner en række persongrupper, som på trods af midlertidigt ophold i udlandet har bevaret en sådan særlig tilknytning til riget, at grundlovens krav om fast bopæl i riget anses for opfyldt.

Det foreslås, at der i § 3, *stk. 1*, der bliver *stk. 2*, efter »anses« indsættes »ligeledes«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at § 3 med dette lovforslag foreslås udvidet til også at omfatte personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med disse personer, uanset varigheden af udlandsopholdet, jf. lovforslagets § 2, nr. 1. Der er alene tale om en sproglig konsekvensændring, der ikke har indholdsmæssig betydning.

Til nr. 3

Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en betingelse for at have valget til Folketinget. Den gældende § 3, stk. 1, i den grønlandske folketingsvalglov opregner en række persongrupper, som på trods af midlertidigt ophold i udlandet har bevaret en sådan særlig tilknytning til riget, at grundlovens krav om fast bopæl i riget anses for opfyldt. Også ægtefæller, der samlever med disse personer, er omfattet af bestemmelsen. Efter den gældende bestemmelse i den grønlandske folketingsvalgløvs § 3, stk. 2, der med lovforslagets § 2, nr. 1, bliver *stk. 3*, sidestilles ugifte samlevende til disse personer med samlevende ægtefæller, såfremt fælles bopæl var etableret inden udrejsen.

Det foreslås, at henvisningen i § 3, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, ændres fra »jf. stk. 1« til »jf. stk. 1 og 2«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at personkredsen, der anses for at have fast bopæl i riget uanset udlandsophold, med dette lovforslag foreslås udvidet til også at omfatte personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og disses samlevende ægtefæller, jf. lovforslagets § 2, nr. 1. Som konsekvens heraf foreslås det, at henvisningen i § 3, stk. 2, der bliver *stk. 3*, udvides til at omfatte både *stk. 1* og *2*, så ugifte samlevende til hele personkredsen vil blive sidestillet med samlevende ægtefæller.

Til nr. 4

Det følger af den gældende § 14 i den grønlandske folketingsvalglov, at vælgere, der er tilmeldt folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal optages på valglisten i Nuuk (Godthåb) Kommune.

Det foreslås, at betegnelsen Nuuk (Godthåb) Kommune i § 14 ændres til Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune).

Forslaget er en konsekvens af, at Nuuk Kommune pr. 1. januar 2009 blev lagt sammen med Paamiut Kommune, Ittoqqortoormiit Kommune og Tasiilaq Kommune til Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune).

Til nr. 5

Optagelse på valglisten i Grønland af vælgere, der opholder sig i udlandet, er reguleret i den grønlandske folketingsvalgløvs § 15. Det følger af det gældende § 15, stk. 1, 1. pkt., at vælgere, der er omfattet af § 3, og som sidst har været tilmeldt folkeregisteret i en kommune i Grønland, efter anmodning optages på valglisten i denne kommune. Det følger af det gældende § 15, stk. 2, 1. pkt., at vælgere, der er omfattet af § 3, og som sidst har været tilmeldt folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, efter anmodning skal optages på valglisten i Nuuk Kommune.

Det foreslås, at der i § 15, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., efter »der er omfattet af § 3,« indsættes »som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst,«.

Med den foreslåede ændring fastsættes det, at det kun er de vælgere omfattet af § 3, som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i CPR som udrejst, der efter anmodning skal optages på valglisten. Dette svarer til, hvad der gælder efter den danske folketingsvalgløvs § 16, stk. 1, 1. pkt.

Ændringen hænger sammen med den påtænkte ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, for Grønland, der indebærer, at personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og som på tidspunktet for udsendelsen er bopælsregistreret i Grønland, fremover skal forblive bopælsregistreret i Grønland under udsendelsen. Disse vælgere vil derfor som hovedregel automatisk blive optaget på valglisten (dvs. uden at anmode herom), jf. de gældende §§ 13 og 14 i den grønlandske folketingsvalglov.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1.

Til nr. 6

Det følger af det gældende § 15, stk. 2, 1. pkt., at vælgere, der er omfattet af § 3, og som sidst har været tilmeldt folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, efter anmodning skal optages på valglisten i Nuuk Kommune. Det følger af det gældende § 16, stk. 3, 1. pkt., at hovedlisten for Nuuk Kommune over kommunens vælgere tillige skal udarbejdes på grundlag af folkere-

gisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling. Det følger af det gældende § 18, stk. 3, 1. pkt., at vælgere, der i årets løb flytter til et område i Grønland uden for den kommunale inddeling, og som ikke efter reglerne i §§ 13 eller 15 er optaget på kommunens valgliste, skal optages på tilflyttervalglisten i Nuuk Kommune.

Det foreslås, at betegnelsen Nuuk Kommune i § 15, stk. 2, 1. pkt., § 16, stk. 3, 2. pkt., og § 18, stk. 3, 1. pkt., ændres til Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune).

Forslaget er en konsekvens af, at Nuuk Kommune pr. 1. januar 2009 blev lagt sammen med Paamiut Kommune, Ittoqqortoormiit Kommune og Tasiilaq Kommune til Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune).

Til nr. 7

Det følger af det gældende § 15, stk. 2, 2. pkt., at vælgere, der er omfattet af § 3, og som sidst har været tilmeldt folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal indgive anmodning om optagelse på folketingsvalglisten til folkeregisteret i Grønlands Hjemmestyres Skattedirektorat.

Det foreslås, at betegnelsen Grønlands Hjemmestyres Skattedirektorat i § 15, stk. 2, 2. pkt., ændres til Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse).

Forslaget er en konsekvens af, at folkeregisteret i Grønlands Hjemmestyres Skattedirektorat er nedlagt og dets opgaver overført til Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse).

Til nr. 8

Den grønlandske folketingsvalgløvs § 15 indeholder regler om optagelse på valglisten i Grønland af vælgere, der er registreret som udrejst i CPR, og som har bevaret deres valgret under udlandsopholdet efter § 3. Efter de gældende regler er der ikke hjemmel til at optage en person på valglisten i Grønland, hvis vedkommende er bopælsregistreret i Danmark.

Det foreslås, at der indsættes nye stykker som § 15, stk. 3 og 4, med henblik på at tilvejebringe en sådan hjemmel for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre eller den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget.

Efter det foreslåede stk. 3 skal vælgere, der er omfattet af § 3, stk. 1, 1. pkt., eller § 3, stk. 3, jf. § 3, stk. 1, 1. pkt., og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) i en kommune i Danmark, efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Grønland, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning om optagelse skal indgives til kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.

Efter det foreslåede stk. 4 skal en vælger omfattet af stk. 3, som sidst har været bopælsregistreret i områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, efter anmodning op-

tages på valglisten i Kommuneqarfik Sermersooq (Sermer-sooq Kommune). Anmodning om optagelse skal indgives til folkeregisteret i Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse) og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.

Anmodninger efter de foreslåede stk. 3 og 4 skal ledsages af en sådan erklæring, fordi disse vælgere (som anslås at være særdeles begrænset i antal) efter anmodningen vil blive optaget på folketingsvalglisten i Grønland og samtidig blive optaget automatisk på folketingsvalglisten i deres bopælskommune i Danmark, jf. den danske folketingsvalgløvs § 15 sammenholdt med § 18. Også ved folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, vil disse vælgere blive optaget på valglisten i både Grønland, jf. den grønlandske folketingsvalgløvs § 23, og Danmark, jf. den danske folketingsvalgløvs § 96, stk. 2, 1. pkt. En sådan vælger vil dermed have mulighed at afgive stemme i flere dele af riget ved samme folketingsvalg eller folkeafstemning.

Hvis vælgeren i strid med sin erklæring afgiver stemme i både Grønland og Danmark, vil vælgeren kunne ifalde straf efter det foreslåede § 106, stk. 3, i den danske folketingsvalgløvs, jf. dette lovforslags § 3, nr. 8, hvortil der henvises.

En ansøgning efter det foreslåede § 15, stk. 3 eller 4, skal i øvrigt behandles efter den gældende procedure i § 15, jf. lovforslagets § 2, nr. 9, hvortil der henvises.

Til nr. 9

Efter den gældende bestemmelse i den grønlandske folketingsvalgløvs § 15, stk. 3, skal en anmodning om optagelse på folketingsvalglisten for vælgere, der er omfattet af § 3, forelægges for Rigsombudsmanden i Grønland til afgørelse med attestation af, at den pågældende har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og ikke er umyndiggjort, samt med oplysning om, hvornår vedkommende sidst har været optaget i kommunens folkeregister henholdsvis folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling. Rigsombudsmandens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Det foreslås at indsætte en henvisning til § 15, stk. 1-4, i § 15, stk. 3, der bliver *stk. 5*.

Ændringen er en konsekvens af, at personer, der er omfattet af de foreslåede § 3, stk. 1, 1. pkt., eller § 3, stk. 3, jf. stk. 1, 1. pkt., og som under udsendelsen er bopælsregistreret i Danmark, med dette lovforslag tillige vil kunne indgive anmodning om optagelse på folketingsvalglisten i Grønland efter reglerne i de foreslåede § 15, stk. 3 og 4, jf. dette lovforslags § 3, nr. 8.

Ændringen indebærer, at kommunen skal forelægge en ansøgning efter det foreslåede § 15, stk. 3 og 4, for Rigsombudsmanden i Grønland til afgørelse. Afgørelse om optagelse på valglisten gælder i 2 år fra afgørelsens dato. Indgiver vælgeren inden udløbet af de to år anmodning om fornyet optagelse på valglisten, forlænges perioden, indtil der er truffet afgørelse, jf. § 15, stk. 4, der bliver *stk. 6*. Indenrigs- og sundhedsministeren er, jf. § 15, stk. 5, der bliver *stk.*

7, endvidere bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved optagelse på valglisten.

Til nr. 10

Den gældende bestemmelse i § 26, stk. 3, i den grønlandske folketingsvalgløvs indeholder regler for kandidaters opstilling til valget. Det følger af det gældende § 26, stk. 3, at ingen kan være kandidat for mere end ét parti eller kandidat for et parti og samtidig kandidat uden for partierne. Endvidere kan ingen være deltager i mere end ét kandidatforbund.

Det foreslås indsat i § 26, *stk. 3*, som nyt *3. pkt.*, at ingen samtidig kan være kandidat i Grønland og i den øvrige del af riget. Det foreslås indsat som nyt *4. pkt.*, at valg af en kandidat, der har handlet i strid med § 26, stk. 3, 1.-3. pkt., vil være ugyldigt.

Den foreslåede ændring svarer til den gældende bestemmelse i den færøske folketingsvalgløvs § 25, stk. 2, 1. pkt., og den foreslåede § 32, stk. 2, i den danske folketingsvalgløvs, jf. dette lovforslags § 3, nr. 6.

Ændringen er foranlediget af, at en særlig persongruppe, jf. dette lovforslags § 2, nr. 8, efter anmodning vil skulle optages på valglisten i Grønland, selvom vedkommende også er på valglisten i Danmark, hvor vedkommende er bopælsregistreret. Den foreslåede bestemmelse tager dog sigte på enhver kandidat, der stiller op til folketingsvalg i Grønland.

Til § 3

Til nr. 1

Efter grundlovens § 29, stk. 1, er fast bopæl i riget en betingelse for at have valgret til Folketinget. Den gældende § 2 i folketingsvalgløvs opregner en række persongrupper, som på trods af ophold i udlandet har bevaret en sådan særlig tilknytning til riget, at grundlovens krav om fast bopæl i riget anses for opfyldt. Det følger af det gældende § 2, stk. 1, at personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget uanset varigheden af udlandsopholdet, jf. nærmere herom afsnit 2.3.1.

Det foreslås indsat i § 2, *stk. 1*, som nyt *2. pkt.*, at tilsvarende gælder for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget.

Den foreslåede ændring vil indebære, at også personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, skal anses for at have fast bopæl i riget og dermed bevare deres valgret til folketingsvalg i Danmark uanset varigheden af udlandsopholdet. Dette vil også gælde disse personers samlevende ægtefæller og ugifte samlevende, jf. henvisningen i folketingsvalgløvs § 2, stk. 4.

Den foreslåede ændring tager navnlig sigte på personer, der er ansat i Grønlands Selvstyres Departement for Udenrigsanliggender og beordret til tjeneste ved danske udenrigsrepræsentationer, og som i medfør af deres ansættelse er forpligtet til at lade sig forflytte fra riget til udlandet og tilbage igen.

Med den foreslåede ændring af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, vil de omfattede personer aldrig skulle registreres som udrejst i CPR. Ansatte i Grønlands Selvstyre, der er beordret til tjeneste uden for riget, og disses samlevende ægtefæller m.v. vil med de foreslåede ændringer dermed som hovedregel blive optaget automatisk på valglisten til folketingsvalg i Danmark, jf. folketingsvalglovens § 15 sammenholdt med § 18.

Vælgere, der før denne lovs ikrafttræden er beordret til tjeneste uden for riget af Grønlands Selvstyre, vil dog allerede være registreret i CPR som udrejst efter de gældende regler herom og vil dermed ikke opfylde betingelserne for automatisk optagelse på valglisten. Tilsvarende vil gælde for vælgere, som allerede på tidspunktet for udsendelsen til tjeneste uden for riget er registreret som udrejst i CPR, eller ægtefællen til en person omfattet af § 2, stk. 1, hvor ægteskabet indgås under udsendelsen, og ægtefællen ved ægteskabets indgåelse var bosat i udlandet og registreret som udrejst i CPR efter de almindelige regler herom. I disse tilfælde vil vælgeren skulle optages på valglisten i Danmark efter anmodning, jf. den gældende folketingsvalgløvs § 16, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter den gældende § 2, stk. 4, nr. 2, i folketingsvalgloven, anses en person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af folketingsvalglovens § 2, stk. 1, 2 eller 3, for at have fast bopæl i riget, såfremt de to samlevende opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen.

Efter den gældende § 96 a, stk. 5, nr. 2, i folketingsvalgloven, anses en person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af folketingsvalglovens § 96 a, stk. 2, 3 eller 4, for at have fast bopæl i riget, såfremt de to samlevende opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen.

Ved lov nr. 532 af 12. juni 2012 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, lov om ægteskabets retsvirkninger og retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (Ægteskab mellem to personer af samme køn) blev lov om registreret partnerskab ophævet.

Som en følge heraf foreslås det, at »eller registreret partnerskab« udgår i folketingsvalglovens § 2, stk. 4, nr. 2, og § 96 a, stk. 5, nr. 2.

Den foreslåede ændring er således en teknisk konsekvens af afskaffelsen af muligheden for at indgå registreret partnerskab, som ved en fejl ikke blev ændret samtidigt med afskaffelsen af muligheden for at indgå registreret partnerskab.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens §

16, stk. 1, 2. pkt., skal vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, eller § 2, stk. 4, jf. stk. 1, og som umiddelbart inden udsendelsen til tjeneste uden for riget var tilmeldt folkeregisteret i en kommune på Færøerne eller i Grønland, herunder folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret.

Det foreslås at ophæve § 16, stk. 1, 2. pkt.

Det gældende § 16, stk. 1, omfatter kun vælgere, der i forbindelse med udlandsopholdet er registreret som udrejst fra riget. Med den påtænkte ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vil disse vælgere fremover ikke registreres som udrejst, når de udsendes fra Grønland. Det gælder allerede i dag, at personer, der beordres til tjeneste uden for riget af den danske stat, ikke skal registreres som udrejst, når de udsendes fra Færøerne, jf. § 21, stk. 4, i den færøske lov om folkeregistrering. Med den påtænkte ikraftsættelse af CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, vil den gældende § 16, stk. 1, 2. pkt., således ikke længere være relevant og foreslås som konsekvens heraf ophævet. Reglerne for optagelse på valglisten for denne gruppe foreslås i stedet nyaffattet og udskilt til et nyt § 16 a, jf. lovforslagets § 3, nr. 4.

Til nr. 4

Optagelse på valglisten af vælgere, der er omfattet af folketingsvalglovens § 2, og som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret som udrejst fra riget, er reguleret i folketingsvalglovens § 16.

Med den foreslåede nye § 16 a fastsættes i *stk. 1, 1. pkt.*, at vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, 1. pkt., eller § 2, stk. 4, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt., og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er folkeregistreret på Færøerne eller bopælsregistreret i CPR i Grønland, efter anmodning skal optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret.

Den foreslåede bestemmelse i folketingsvalglovens § 16 a omfatter enhver statsansat, som er beordret til tjeneste uden for riget, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt., og som tidligere har været bopælsregistreret i CPR i Danmark, men som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er bopælsregistreret på Færøerne eller Grønland. Dette gælder uanset årsagen til opholdet på Færøerne eller i Grønland og uanset varigheden heraf. Bestemmelsen omfatter endvidere disse personers medfølgende ægtefæller og samlever, jf. henvisningen til § 2, stk. 4.

Det bemærkes, at den foreslåede § 16 a ikke omfatter personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste i udlandet, og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er bopælsregistreret i CPR i Grønland, uanset at vedkommende på et tidligere tidspunkt måtte have været bopælsregistreret i CPR i en kommune i Danmark. Disse vælgere vil kunne optages på valglisten i Grønland efter reglerne i den grønlandske folketingsvalgløvs.

Efter det foreslåede *stk. 1, 2. pkt.*, vil anmodningen skulle indgives til kommunalbestyrelsen på en formular, der er

godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren. Anmodningen skal indeholde en erklæring om, at vedkommende ved folketingsvalg og folkeafstemninger kun vil afgive stemme i Danmark.

Anmodningen skal ledsages af en sådan erklæring, da disse vælgere (som anslås at være særdeles begrænset i antal) efter anmodning vil blive optaget på folketingsvalglisten i Danmark og samtidig blive optaget automatisk på folketingsvalglisten i deres bopælskommune på Færøerne, jf. den færøske folketingsvalglovs § 12, henholdsvis i Grønland, jf. den grønlandske folketingsvalglovs § 13. Også ved folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, vil disse vælgere blive optaget på valglisten i både Danmark, jf. den danske folketingsvalglovs § 96, stk. 2, 1. pkt., og samtidig på Færøerne, jf. den færøske folketingsvalglovs § 80, eller i Grønland, jf. den grønlandske folketingsvalglovs § 23. En sådan vælger vil dermed have mulighed at afgive stemme i flere dele af riget ved samme folketingsvalg eller folkeafstemning.

Hvis vælgeren i strid med sin erklæring afgiver stemme både i Danmark og på Færøerne eller i Grønland, vil vælgeren kunne ifalde straf efter den foreslåede § 106, stk. 3, i folketingsvalgloven, jf. dette lovforslags § 3, nr. 8, hvortil der henvises.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan en vælger, hvis der er tvivl om, hvorvidt vælgeren er omfattet af *stk. 1*, kun optages på valglisten, såfremt Valgnævnet i hvert enkelt tilfælde anser betingelserne i *stk. 1* for at være opfyldt.

Bestemmelsen skal forstås i lighed med den tilsvarende bestemmelse i den gældende folketingsvalglovs § 16, stk. 2, 2. pkt. Kommunalbestyrelsen skal således videresende anmodningen til Valgnævnet i sager, hvor der er udsigt til, at ansøgeren skal gives afslag, eller hvor der er tvivl om, hvorvidt ansøgningen skal imødekommes eller ej, og ellers selv optage ansøgeren på valglisten. Kommunalbestyrelsen er ikke selv beføjet til at give en ansøger afslag.

Efter det foreslåede *stk. 3* gælder en afgørelse om optagelse på valglisten i 2 år fra afgørelsens dato. Indgiver vælgeren inden udløbet denne periode anmodning om fornyet optagelse på valglisten, forlænges perioden, indtil der er truffet afgørelse.

Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på valglisten af vælgere, der er omfattet af § 2, jf. den gældende § 16, stk. 4, i folketingsvalgloven. Bemyndigelsen i § 16, stk. 4, gælder således også fastsættelsen af nærmere regler om optagelse på valglisten af de vælgere, der er omfattet af det foreslåede § 16 a. Hermed vil der bl.a. kunne udstedes regler om ansøgningsproceduren, behandlingen af ansøgningerne og valglistens udarbejdelse for denne gruppe af vælgere.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 17, stk. 1, nr. 1, nedsætter indenrigs- og sundhedsministeren

et valgnævn, der træffer afgørelse om optagelse på valglisten efter § 16, stk. 2.

Det foreslås at udvide henvisningen i § 17, *stk. 1, nr. 1*, til også at omfatte afgørelser om optagelse på valglisten efter § 16 a, stk. 2.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af § 16 a i folketingsvalgloven, der foreslås indsat med lovforslagets § 3, nr. 4. Efter den foreslåede § 16 a skal Valgnævnet træffe afgørelse i visse sager om optagelse på valglisten af vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, 1. pkt., eller § 2, stk. 4, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt., og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er folkeregistreret på Færøerne eller bopælsregistreret i CPR i Grønland.

Til nr. 6

Den gældende bestemmelse i § 32 i folketingsvalgloven indeholder regler for kandidaters opstilling til valget. Det følger af det gældende § 32, stk. 2, at ingen kan være kandidat i mere end én storkreds eller kandidat for mere end ét parti eller kandidat for et parti og samtidig kandidat uden for partierne. Valg af en kandidat, der har handlet i strid hermed, er ugyldigt.

Det foreslås indsat i § 32, *stk. 2*, som nyt *1. pkt.*, at ingen samtidig kan være kandidat i Danmark og i den øvrige del af riget.

Valget af en kandidat, der har handlet i strid hermed, vil med den foreslåede ændring være ugyldigt, jf. den gældende bestemmelse i § 32, sidste pkt., i folketingsvalgloven.

Ændringen er foranlediget af, at en særlig persongruppe, jf. dette lovforslags § 3, nr. 4, efter anmodning vil skulle optages på valglisten i Danmark, selvom vedkommende også er på valglisten på Færøerne eller i Grønland, hvor vedkommende er bopælsregistreret. Den foreslåede bestemmelse tager dog sigte på enhver kandidat, der stiller op til folketingsvalg i Danmark.

Den foreslåede ændring svarer til det, der gælder for kandidater valgt til folketingsvalget på Færøerne, jf. den gældende bestemmelse i den færøske folketingsvalglovs § 25, stk. 2, 1. og 3. pkt., hvorefter valg af en kandidat, der samtidig har været kandidat på Færøerne og i den øvrige del af riget, er ugyldigt.

Den foreslåede ændring svarer endvidere til den foreslåede ændring af den grønlandske folketingsvalglov, jf. lovforslagets § 2, nr. 10, hvorefter valg af en kandidat til folketingsvalget i Grønland, der samtidig har været kandidat i Grønland og i den øvrige del af riget, er ugyldigt.

Til nr. 7

Efter den gældende bestemmelse i folketingsvalglovens § 96, stk. 1, har enhver, der har valgret til Folketinget og er optaget på valglisten, ret til at deltage i folkeafstemninger. Personer, der har fast bopæl i de dele af riget, hvor folkeafstemningen ikke afholdes, har dog ikke valgret til folkeafstemningen, medmindre de er omfattet af § 96 a om personer, der anses for at have fast bopæl i Danmark uanset ophold på Færøerne eller i Grønland.

Det foreslås, at der tilføjes en henvisning i § 96, *stk. 1, 2. pkt.*, til den nye § 16 a, som foreslås indsat med lovforslagets § 3, nr. 4.

Den foreslåede ændring af § 96, *stk. 1, 2. pkt.*, vil medføre, at også personer omfattet af den foreslåede nye § 16 a vil have valgret til folkeafstemningen, uanset at de har fast bopæl i de dele af riget, hvor folkeafstemningen ikke afholdes.

Den foreslåede ændring hænger sammen med det foreslåede § 16 a i folketingsvalgloven, der fastsætter, at vælgere, der er omfattet af § 2, *stk. 1, 1. pkt.*, eller § 2, *stk. 4, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt.*, og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er folkeregistreret på Færøerne eller bopælsregistreret i CPR i Grønland, efter anmodning skal optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret, jf. lovforslagets § 3, nr. 4. De omfattede personer vil således have valgret til Folketinget i Danmark og være optaget på folketingsvalglisten i en kommune i Danmark. Med den foreslåede ændring i lovforslagets § 3, nr. 7, sikres det, at de også har valgret til folkeafstemninger i Danmark.

Til nr. 8.

Den gældende bestemmelse i § 106 i folketingsvalgloven indeholder regler om straf for overtrædelse af folketingsvalgloven og regler udstedt efter loven.

Der foreslås indsat et nyt *stk. 3* i § 106, hvorefter den, der ved valg eller folkeafstemning afgiver stemme eller opstiller som kandidat både Danmark og i den øvrige del af riget, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse tager sigte på vælgere omfattet af den foreslåede § 16 a i den danske folketingsvalglov og de foreslåede § 15, *stk. 3 og 4*, i den grønlandske folketingsvalglov. Formålet med ændringen er at forhindre, at disse vælgere, som optages på valglisten i flere dele af riget, ved et folketingsvalg eller en folkeafstemning afgiver stemme både på Færøerne eller Grønland og i Danmark. En sådan vælger vil ved anmodningen om optagelse på folketingsvalglisten i den anden del af riget, end der hvor vedkommende er bopælsregistreret, have erklæret kun at ville afgive stemme i denne del af riget, jf. lovforslagets § 2, nr. 8, og § 3, nr. 4.

Den dobbelte stemmeafgivelse hører under dansk straffemyndighed, hvis den straffbare handling foretages her i landet, jf. straffelovens § 6. Også den situation, hvor eksempelvis en brevstemme i strid med det foreslåede § 106, *stk. 3*, afgives uden for riget, må antages at høre under dansk straffemyndighed, jf. straffelovens § 9, *stk. 2*. Efter straffelovens § 9, *stk. 2*, anses en strafbar handling tillige for foretaget, hvor virkningen er indtrådt, eller hvor gerningsmanden har forsæt til, at virkningen skulle indtræde, hvis handlingens strafbarhed afhænger af eller påvirkes af en indtrådt eller tilsigtet følge.

For en nærmere beskrivelse af baggrunden for ændringen henvises til afsnit 2.4.3 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslåede *stk. 3* tager endvidere sigte på kandidater, der ved det samme folketingsvalg har stillet op som kandidat både i Danmark og på Færøerne eller i Grønland. Ændringen er foranlediget af den særlige persongruppe, der som nævnt vil skulle optages på valglisten i flere dele af riget, jf. dette lovforslags § 2, nr. 8, og § 3, nr. 4. Den foreslåede bestemmelse tager dog sigte på enhver kandidat, der stiller op til folketingsvalg i Danmark. Det bemærkes, at valget af en sådan kandidat vil være ugyldigt, jf. lovforslagets § 2, nr. 10, og § 3, nr. 6, og den færøske folketingsvalglovs § 25, *stk. 2*.

Folketinget kan som led i sin godkendelse af et valg kræve stemmemateriale m.v. (herunder valglisten) indsendt, jf. den danske folketingsvalglovs § 87, *stk. 2*, den færøske folketingsvalglovs § 70, *stk. 2*, og den grønlandske folketingsvalglovs § 64, *stk. 2*. Folketinget vil således på baggrund af valgklager e.l. kunne undersøge, om vælgere i strid med det foreslåede § 106, *stk. 3*, har afgivet stemme flere gange. Folketinget vil endvidere kunne sammenholde kandidatlisten fra Danmark, Færøerne og Grønland i en eventuel undersøgelse af dobbelt kandidatopstilling.

Til § 4

Det foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Med lovforslagets § 1, nr. 3, og § 5, *stk. 1*, bliver det muligt at sætte CPR-lovens § 24, *stk. 5 og 6*, i kraft for Grønland ved kongelig anordning. Et udkast til anordning har for at undgå dobbeltforelæggelse været forelagt Inatsisartut på efterårssamlingen 2022 i forbindelse med forelæggelsen af lovforslaget for Inatsisartut. Det forelagte anordningsudkast er godkendt af Inatsisartut under forudsætning af, at lovforslaget vedtages af Folketinget.

Med lovforslagets § 4 sikres det, at de i lovforslagets §§ 1, 2 og 3 foreslåede ændringer af CPR-loven og valglovgivningen og det kongelige anordningsudkast, hvorved CPR-lovens § 24, *stk. 5 og 6*, sættes i kraft for Grønland, kan sættes i kraft samtidig.

Efter Folketingets vedtagelse af lovforslaget vil ministeriet sikre, at lovforslaget og anordningsudkastet snarest sættes i kraft.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at lovens § 1, nr. 1 og 2, vedrørende ændringer af CPR-loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 2 vedrørende ændringer af den grønlandske folketingsvalglov – ligesom hovedloven, der ændres ved bestemmelsen – skal gælde direkte for Grønland og ikke skal gælde for Færøerne.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovens § 3 vedrørende ændringer i den danske folketingsvalglov – ligesom hovedloven, der æn-

dres ved bestemmelsen – ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Det territoriale gyldighedsområde for den danske folketingsvalglov er efter lovens indhold klart afgrænset til Danmark, hvorfor en territorialbestemmelse i hovedloven er udeladt. I visse tidligere forslag til ændringer af den danske folketingsvalglov er udeladelsen af territorialbestemmelsen i

hovedloven dog fejlagtigt blevet fortolket som et udtryk for, at folketingsvalgloven gælder i hele riget, i det omfang det følger af reglernes karakter. Den danske folketingsvalglov gælder rettelig ikke for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 702 af 23. maj 2022, foretages følgende ændringer:

§ 24. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, skal uanset bestemmelsen i § 24, stk. 1, aldrig registreres som udrejst, jf. dog § 25, stk. 1.

Stk. 6. En person, der samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 5, skal ikke registreres udrejst, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

Stk. 7-8. ---

Stk. 9. En person, som samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 7 eller 8, og som grundet dennes arbejde og lign. har samme opholdsmønster som vedkommende, har ret til at forblive registreret på bopælen, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden starten på dette opholdsmønster. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

§ 60. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 2. ---

§ 3. Følgende personer, der midlertidigt har taget ophold i udlandet, og ægtefæller, der samlever med disse personer, anses for at have fast bopæl i riget:

1. I § 24, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget.«

2. I § 24, stk. 6, 1. pkt., og § 24, stk. 9, 1. pkt., ændres »opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab« til: »opfylder betingelserne for at indgå ægteskab«.

3. I § 60, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»§ 24, stk. 5 og 6, som ikke i medfør af 1. pkt. er sat i kraft for Grønland, kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.«

§ 2

I lov om folketingsvalg i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 2241 af 25. november 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med

1)-6) ---

Stk. 2. Med samlevende ægtefæller, jf. stk. 1, sidestilles ugifte samlevende i ægteskabslignende samlivsforhold, såfremt fælles bopæl var etableret inden udrejsen.

§ 14. Vælgere, der er tilmeldt folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal optages på valglisten i Nuuk (Godthåb) Kommune.

§ 15. Vælgere, der er omfattet af § 3, og som sidst har været tilmeldt folkeregisteret i en kommune, skal efter anmodning optages på valglisten i denne kommune. Anmodning om optagelse skal indgives til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Vælgere, der er omfattet af § 3, og som sidst har været tilmeldt folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal efter anmodning optages på valglisten i Nuuk Kommune. Anmodning om optagelse skal indgives til folkeregisteret i Grønlands Hjemmestyres Skattedirektorat.

Stk. 3. Anmodningen forelægges for rigsombudsmanden til afgørelse med attestations af, at den pågældende har dansk indfødsret, er fyldt 18 år og ikke er umyndiggjort, samt med oplysning om, hvornår vedkommende sidst har været optaget i kommunens folkeregister, henholdsvis folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale ind-

disse personer, anses for at have fast bopæl i riget. Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, og ægtefæller, der samlever med disse personer.«

Stk. 1 og 2 bliver herefter stk. 2 og 3.

2. I § 3, *stk. 1*, der bliver stk. 2, indsættes efter »anses«: »ligeledes«.

3. I § 3, *stk. 2*, der bliver stk. 3, ændres »jf. stk. 1« til: »jf. stk. 1 og 2«.

4. I § 14 ændres »Nuuk (Godthåb) Kommune« til: »Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune)«.

5. I § 15, *stk. 1, 1. pkt.*, og *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »der er omfattet af § 3,«: »som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst,«.

6. I § 15, *stk. 2, 1. pkt.*, § 16, *stk. 3, 2. pkt.*, og § 18, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »Nuuk Kommune« til: »Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune)«.

7. I § 15, *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »Grønlands Hjemmestyres Skattedirektorat« til: »Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse)«.

8. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»*Stk. 3.* Vælgere, der er omfattet af § 3, *stk. 1, 1. pkt.*, eller § 3, *stk. 3*, jf. § 3, *stk. 1, 1. pkt.*, og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) i en kommune i Danmark, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Grønland, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning om optagelse skal indgives til kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.

Stk. 4. Har en vælger omfattet af stk. 3 sidst været bopælsregistreret i områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal vælgeren efter anmodning optages på valglisten i Kommuneqarfik Sermersooq (Sermersooq Kommune). Anmodning om optagelse skal indgives til folkeregisteret i Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik (Grønlands Selvstyres Skattestyrelse) og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Grønland.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 5-7.

9. I § 15, *stk. 3*, der bliver stk. 5, indsættes efter »Anmodningen«: »efter stk. 1-4«.

deling. Rigsombudsmandens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. ---

Stk. 5. ---

§ 18. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. På tilflytterlisten i Nuuk Kommune skal endvidere optages vælgere, der i årets løb flytter til et område i Grønland uden for den kommunale inddeling, og som ikke efter reglerne i §§ 13 eller 15 er optaget på kommunens valgliste. Optagelse er betinget af, at flytningen er anmeldt til folkeregisteret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling.

§ 26. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ingen kan være kandidat for mere end ét parti eller kandidat for et parti og samtidig kandidat uden for partierne. En kandidat kan ikke være deltager i mere end ét kandidatforbund.

Stk. 4. ---

§ 2. Personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, anses for at have fast bopæl i riget.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

Stk. 4. En person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af stk. 1, 2 eller 3, anses for at have fast bopæl i riget, såfremt de pågældende to samlevende

1) ---

2) opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen.

§ 16. Vælgere, der er omfattet af § 2, og som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i Det Centrale Personregister (CPR) som udrejst, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, eller § 2, stk. 4, jf. stk. 1, som umiddelbart inden udsendelsen til tjeneste uden for riget var tilmeldt folkeregistret i en kommune på Færøerne eller i Grønland, herunder folkeregistret for områder i Grønland uden for den kommunale inddeling, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de

10. I § 26, stk. 3, indsættes som 3. og 4. pkt.: »Ingen kan samtidig være kandidat i Grønland og i den øvrige del af riget. Valg af en kandidat, der har handlet i strid med 1.-3. pkt., er ugyldigt.«

§ 3

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 294 af 7. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Tilsvarende gælder for personer, der er ansat i Grønlands Selvstyre og beordret til tjeneste uden for riget.«

2. I § 2, stk. 4, nr. 2, og § 96 a, stk. 5, nr. 2, udgår: » eller registreret partnerskab«.

3. § 16, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning skal indgives til kommunalbestyrelsen på en formular, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 2-4. ---

§ 17. Indenrigs- og sundhedsministeren nedsætter et valg-nævn, der træffer afgørelse om

1) optagelse på valglisten efter § 16, stk. 2,

1)-8) ---

Stk. 2-9. ---

§ 32. ---

Stk. 2. Ingen kan være kandidat i mere end én stor-kreds. Ingen kan være kandidat for mere end ét parti eller kandidat for et parti og samtidig kandidat uden for partierne. Valg af en kandidat, der har handlet i strid hermed, er ugyldigt.

Stk. 3. ---

§ 96. Enhver, der har valgret til Folketinget og er optaget på valglisten, har ret til at deltage i folkeafstemninger. Personer, der har fast bopæl i de dele af riget, hvor folkeafstemningen ikke afholdes, har ikke valgret til folkeafstemningen, jf. dog § 96 a.

Stk. 2. ---

Stk. 3. ---

§ 96 a. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. En person, der samlever på fælles bopæl med en person, der er omfattet af stk. 2, 3 eller 4, anses for at have fast bopæl i Danmark, såfremt de pågældende to samlevende

4. Efter § 16 indsættes:

»**§ 16 a.** Vælgere, der er omfattet af § 2, stk. 1, 1. pkt., eller § 2, stk. 4, jf. § 2, stk. 1, 1. pkt., og som under udsendelsen til tjeneste uden for riget er folkeregistreret på Færøerne eller bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR) i Grønland, skal efter anmodning optages på valglisten i den kommune i Danmark, hvor de sidst har været bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Anmodning skal indgives til kommunalbestyrelsen på en formular, der er godkendt af indenrigs- og sundhedsministeren, og indeholde erklæring om, at ansøgeren ved valg og folkeafstemninger, der afholdes i hele riget, kun vil afgive stemme i Danmark.

Stk. 2. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en vælger er omfattet af stk. 1, kan vælgeren kun optages på valglisten, såfremt Valgnævnet i hvert enkelt tilfælde anser betingelserne i stk. 1 for at være opfyldt.

Stk. 3. Afgørelse om optagelse på valglisten af en vælger, der er omfattet af stk. 1, gælder i 2 år fra afgørelsens dato. Indgiver vælgeren inden udløbet af den i 1. pkt. nævnte periode anmodning om fornyet optagelse på valglisten, forlænges perioden, indtil der er truffet afgørelse.«

5. I § 17, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 16, stk. 2,«: »og § 16 a, stk. 2,«.

6. I § 32, stk. 2, indsættes før 1. pkt. som nyt punktum:

»Ingen kan samtidig være kandidat i Danmark og i den øvrige del af riget.«

7. I § 96, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 96 a« til: »§§ 16 a og 96 a«.

1) ---

2) opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden udrejsen.

§ 106. ---

Stk. 2. Der kan pålægges juridiske personer strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af § 12 c, § 32 a, § 51, stk. 2, og § 62, stk. 2.

Stk. 3. ---

8. I § 106 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes den, der ved valg eller folkeafstemning afgiver stemme eller opstiller som kandidat både i Danmark og i den øvrige del af riget, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.